

Náms- og kennsluáætlun - Haustönn 2026

SJÓR2SA04 - Sjóréttur

Kennari	Guðmundur Ragnar Magnússon, gudmundur.magnusson@fss.is		
Viðtalstími	Sendið tölvupóst á gudmundur.magnusson@fss.is Einnig er hægt að hringja á mánudögum milli kl 12:00 og 14:00 í síma 8402124		
Námsefni	Efni, glærur og verkefni sem kennari birtir í INNU. Gildandi lög og reglugerðir á vef Alþingis og Stjórnartíðinda. Laga- og reglusafn Landhelgisgæslu Íslands og upplýsingar frá Samgöngustofu. Upplýsingar frá IMO, ILO, ITU, EMSA og öðrum opinberum aðilum eftir því sem við á.		
Áfangalýsing	Farið verður yfir helstu grunnþætti sjóréttar og það laga- og regluhverfi sem tengist siglingum, útgerð og starfi vélstjóra. Fjallað verður meðal annars um íslenska réttarkerfið, stjórnvöld á sviði siglinga, alþjóðasamþykktir, öryggisstjórnun, réttindi og skyldur skipstjóra og áhafnar, vinnurétt sjómanna, sjóslys, mengunarvarnir, leit og björgun, ábyrgð, björgun skipa og sjóvátryggingar. Kennslan byggist á innlögn, umræðum, raunhæfum dæmum og verkefnavinnu í tíma. Áhersla er lögð á að nemendur geti fundið gildandi reglur og beitt þeim á raunhæf dæmi.		
Námsmat og vægi námsmatsþátta	Til að ná áfanganum þarf nemandi að fá að lágmarki 4,5 í lokaprófi.		
	Námsmat skiptist í verkefni og stuttar kannanir 40%, þátttöku, vinnusemi og virkni 10% og lokapróf 50%.		
	Símatsáfangi ☐	Lokapróf ☒	Sleppikerfi ☐
	Heiti	Vægi	
	Verkefni og stuttar kannanir	40 %	
	Þátttaka, virkni og vinnusemi	10 %	
	Lokapróf	50 %	
Reglur áfanga	Nemendur skulu mæta undirbúnir og taka virkan þátt í tímum. Verkefnum skal skila á réttum tíma í INNU nema annað sé tekið fram. Símar og annar persónulegur búnaður skulu ekki trufla kennslu. Nemendum ber að fylgja skóla-, mætingar- og prófareglum Fjölbrautaskóla Suðurnesja.		

Annað sem kennari vill láta koma fram	Kennt er í þremur samfelldum kennslustundum á mánudögum kl. 14:00-17:00, með 5 mínútna hléi milli tíma. Heimilt er að nota lög, reglugerðir og önnur kennslugögn í verkefnavinnu eftir fyrirætlum kennara. Áhersla er á skilning og beitingu reglna fremur en utanbókarlærdóm á lagagreinum.
--	--

Grunnpættir menntunar	Áhersla er lögð á læsi á lög, reglugerðir og alþjóðlegar heimildir, ábyrga upplýsingaleit og gagnrýna hugsun. Sjálfbærni, heilbrigði og velferð tengjast umfjöllun um öryggi, mengunarvarnir og ábyrgð um borð. Lýðræði, mannréttindi og jafnrétti birtast í umfjöllun um réttindi, skyldur og samstarf sjómanna.
------------------------------	--

Þekking	Leikni
Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: A - helstu réttarheimildum, lögum, reglugerðum og alþjóðasamþykktum sem gilda um siglingar og sjómennsku. B - hlutverki helstu stjórnvalda og alþjóðastofnana á sviði siglinga og sjóréttar. C - meginreglum um réttindi, skyldur og ábyrgð skipstjóra, vélstjóra, áhafnar og útgerðar.	Nemandi skal hafa öðlast leikni í að: A - finna og afla upplýsinga í gildandi lögum, reglugerðum og alþjóðasamþykktum. B - beita viðeigandi laga- og reglugerðarákvæðum við úrlausn einfaldra raunhæfra dæma. C - greina helstu réttindi, skyldur og ábyrgð aðila í atvikum sem tengjast rekstri og öryggi skipa.
Hæfni	
Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að: A - leggja einfalt og rökstutt mat á raunhæf atvik úr sjómennsku og vélstjórn með hliðsjón af gildandi reglum. B - útskýra hvernig lög, reglugerðir og alþjóðasamþykktir hafa áhrif á dagleg störf um borð í skipum. C - bera kennsl á hvar ábyrgð, réttindi og skyldur liggja og leita sjálfstætt að þeim upplýsingum sem þarf til úrlausnar.	

Vinnuáætlun		
Tímasókn	15 vikur x 3 klst.	45 klst.
Heimavinna	15 vikur x 2 klst.	30 klst.
Undirbúningur f. kannanir	3 x 2 klst.	6 klst.
Undirbúningur f. lokapróf	10 klst.	10 klst.
Lokapróf	2 klst.	2 klst.
Alls		93 klst. = 4 ein*

Virðing, samvinna og árangur

Kennsluvikur	Áætluð yfirferð námsefnis	Skil á verkefnum
1. vika 19.-21. ágúst		
2. vika 24.-28. ágúst	Inngangur að sjórétti og íslenska réttarkerfið <i>Kynning á áfanga og upplýsingaleit</i>	Verkefni unnið í tíma.
3. vika 31. ágúst-4. september	Sjólög og stjórnvöld á sviði siglinga <i>Hlutverk stjórnvalda</i>	Verkefni unnið í tíma.
4. vika 7.-11. september	Hafréttur, landhelgi og lögsaga Íslands <i>Kortadæmi og umræður</i>	Verkefni unnið í tíma.
5. vika 14.-18. september	Alþjóðastofnanir og alþjóðasamþykktir <i>IMO, ILO, ITU, EMSA og EES</i>	Verkefni unnið í tíma.
6. vika 21.-25. september	SOLAS, STCW og MARPOL	Verkefni unnið í tíma.
7. vika 28. september-2. október	Skip, skráning, útgerð og ábyrgð um borð <i>Hlutverk skipstjóra, vélstjóra og áhafnar</i>	Verkefni unnið í tíma.
8. vika 5.-9. október	Atvinnuréttindi, áhafnir og vinnuréttur sjómanna <i>Lögskráning og kjarasamningur vélstjóra</i>	Verkefni unnið í tíma.
9. vika 12.-16. október <i>Námsmatsdagur 12. okt.</i> <i>Miðannarmat 13. okt.</i>	Öryggisstjórnun skipa <i>SOLAS, ISM-kóðinn og SMS</i>	Verkefni unnið í tíma.
10. vika 19.-23. október <i>Vetrarleyfi 23. október</i>	Lög um Landhelgisgæslu Íslands <i>Valdheimildir, eftirlit, löggæsla og leit og björgun</i>	Verkefni unnið í tíma.
11. vika 26.-30. október <i>Vetrarleyfi 26. október</i>	Sjóslys og rannsóknir sjóslysa <i>Tilkynningarskylda og ábyrgð skipstjóra og áhafnar</i>	Verkefni unnið í tíma.
12. vika 2.-6. nóvember	Mengunarvarnir og viðbrögð við umhverfisspjöllum <i>MARPOL og íslensk löggjöf</i>	Verkefni unnið í tíma.
13. vika 9.-13. nóvember	Leit, björgun og aðstoð við skip <i>SAR, björgunarlaun og dráttur</i>	Verkefni unnið í tíma.
14. vika 16.-20. nóvember	Skaðabótaábyrgð, takmörkun ábyrgðar og sjóvátryggingar <i>Tjón á skipi, farmi og þriðja aðila</i>	Verkefni unnið í tíma.
15. vika 23.-27. nóvember <i>Dimissjó 27. nóvember</i>	Raunhæft heildardæmi: strand og viðbrögð <i>Málsatvik tengd strandi Víkartinds</i>	Verkefni unnið í tíma.
16. vika 30. nóvember-4. desember	Samantekt og upprifjun <i>Undirbúningur fyrir lokapróf</i>	Verkefni unnið í tíma.

Með fyrirvara um breytingar og von um gott samstarf

Guðmundur Ragnar Magnússon

Fjölbrautaskóli Suðurnesja